

Zaterdag 17 februari

We begonnen deze dag met een wandeling door het centrum van Rome. Vanuit het hotel kwamen we eerst, nog net buiten het centrum, langs een kerk die eigenlijk niet op het programma stond, maar meneer Makkenze kon het niet laten om ons even mee naar binnen te nemen. Het was de San Pietro in Vincoli. Een kerk gewijd aan Petrus. Volgens de verhalen was hij tweemaal geketend en in deze kerk liggen die ketenen samengesmolten tot één onder het altaar.

Zoals de meeste kerken in Rome staat deze kerk vol met prachtige kunstwerken, maar het meesterwerk dat eruit sprong was een beeld gemaakt door Michelangelo. Het is Mozes die de stenen tafelen kapot gooit. De woede in de blik van Mozes is voelbaar.

Een eindje verder, na een blik te hebben geworpen op het forum van Trajanus, komen we aan bij de Vittoriano. Een gebouw zó gehaat dat veel mensen het de typemachine, de suikertaart of het kunstgebit noemen. Het is officieel gehuldigd in 1911 ter ere van Victor Emanuel II, de eerste koning van Italië toen Italië in 1871 een verenigd, onafhankelijk land werd. Het is zo gehaat, omdat het een groot, felwit, over de top gebouw is, dat midden in het oude Rome staat. Het past niet bij de rest van het plaatje.

We lopen door naar de Santa Maria in Aracoeli, maar om daar te beginnen moeten we eerst een historische trap beklimmen. De trap was origineel gebouwd onder keizer Aurelianus als trap naar een tempel. De trap had toen nog 218 treden, maar later werd de trap gestolen voor de Santa Maria in Aracoeli en heeft nu 'nog maar' 124 treden. Santa Maria in Aracoeli betekent 'de heilige Maria op het altaar in de hemel' en de trap staat dan ook symbool voor de trap naar de hemel.

Er zitten veel bijzondere dingen in de Santa Maria in Aracoeli. Het eerste waar meneer Makkenze naartoe loopt is iets waar veel mensen voorbij lopen. In deze grote kerk gaat het verloren in het extravagante interieur. Het is het graf van een boer uit de tijd van het begin van de Renaissance. Deze boer vond in zijn wijngaard een beeld uit de oudheid. Het beeld is van Laocoon, de waarzegger uit Troje, die waarschuwde voor een list van de Grieken, maar werd vermoord door slangen van Poseidon, de zeegod. Het beeld was een grote inspiratiebron van de Renaissance.

Daarna lopen we door naar het grafmonument dat Michelangelo had ontworpen, maar niet zelf gemaakt, voor een vriend van hem.

Daarna vertelde meneer Makkenze over het Santo Bambino, het heilige kindje. Dat is een beeldje dat enkel tussen kerst en driekoningen in Santa Maria in Aracoeli te zien is en men zegt dat het genezende krachten heeft. Vooral voor vrouwen die een kindje willen of in verwachting zijn.

We lopen vanaf de Santa Maria in Aracoeli door naar het Capitool, waar nu het stadhuis van Rome en een museum staan. Vroeger was het een burcht waar mensen konden schuilen als er aangevallen werd. In het midden staat nu een koperen beeld van Marcus Aurelius.

Wonder boven wonder is het beeld niet omgesmolten door de christenen, maar dat bleek te zijn omdat ze dachten dat het een beeld van de christelijke keizer Constantijn de Grote was. Het beeld is trouwens een kopie, het echte exemplaar staat gerestaureerd in het museum nadat iemand er dynamiet tegenaan had afgestoken.

We vervolgen onze tocht en komen aan bij het Forum Romanum, wat altijd een prachtig zicht zal blijven. Voor een hele rondleiding over het Forum Romanum is het te druk en hebben we te weinig tijd. Dus vertelt meneer Makkenze ons alleen wat over de boog van de Titus, waar we naast staan. Keizer Titus had de boog verdiend met zijn overwinning op de Joden. Uit de tempel van Jeruzalem had Titus de Menorah, veel andere joodse attributen en

de schatkist gehaald. Titus had vervolgens de schatkist en de joodse slaven gebruikt om het Colosseum te bouwen.

Na de pauze gaat het verhaal verder bij het Circus Maximus. De paardenrennen waren de populairste sport om naar te kijken in Rome en het kon er heftig aan toe gaan. Na elke wedstrijd konden er rellen door fans van het verliezende team te verwachten zijn.

Maar de spelen konden ook andere dingen bieden. Als slaaf kon je vrijkomen als je heel goed was. De grootste teams, blauw en groen, hadden zelfs eigen kleding. Het Circus Maximus lag ook recht naast de Palatijn, waar de keizers woonden. Het werd ook verwacht dat keizers bij de paardenrennen aanwezig waren.

Daarentegen waren er ook mensen tegen de rennen. Onder andere Romeinse filosofen, maar vooral christelijke denkers waren tegen. Zo vond Augustinus dat mensen net zo enthousiast in de kerk moesten zitten als bij de paardenrennen. Johannes Chrysostomos zei: 'Moet je al je tijd besteden aan brood en spelen? 'Wij hebben toch brood en wijn?'

Na het Circus Maximus komen we aan bij het Colosseum en de boog van Constantijn. Het Colosseum is een reusachtig amfitheater dat ongeveer tussen 70 en 80 na Christus gebouwd is onder de Flavische keizers Vespasianus, Titus en Domitianus. Er pasten zo'n 50.000 mensen in het Colosseum en die konden allemaal beschermd worden van de zon. Matrozen zouden namelijk zeilen over het Colosseum spannen als de zon fel scheen.

Meneer Makkenze gaat van het Colosseum over naar een verhaal over een amfitheater in Lyon, waar het verhaal van Blandina zich afspeelt. Branding was een christelijke vrouw die op een dag een brief stuurde naar Marcus Aurelius, de keizer van die tijd. In de brief sprak zij over het onrecht dat haar werd aangedaan als christen, terwijl het een respectvolle religie was. Zij vond dat zij en andere christenen rechten moesten krijgen. Marcus Aurelius moest hier niets van hebben en veroordeelde haar tot de doodstraf.

In Lyon werd ze vastgebonden in een kooi vol met dieren, maar volgens de legende wilden de dieren haar niet aanvallen. Toen dat dus niet werkte, is ze in het amfitheater van Lyon gegooid tussen de stieren, waar ze aan haar eind kwam. Net als bij alle andere christenvervolgingen, werd haar lichaam verbrand en het as in de rivier gegooid.

Uiteindelijk hebben christenen wél rechten gekregen, maar pas onder keizer Constantijn de Grote, wiens triomfboog naast het Colosseum staat. Constantijn heeft de boog gekregen na zijn overwinning op de andere keizers van het Romeinse Rijk in de naam van het Christendom (toen Constantijn aan de macht kwam, was het Romeinse Rijk in de handen van vier keizers, om de macht te verdelen). Constantijn heeft echter nooit een triomftocht mogen houden, want zijn overwinning was in een burgeroorlog en in het Romeinse Rijk was dat niet waardig voor een triomftocht. Om ervoor te zorgen dat het volk hem niet zou gaan haten, heeft Constantijn ook andere keizers op zijn triomfboog afgebeeld. Door eerdere keizers te eren, kreeg Constantijn meer respect.

De laatste plek die we bezoeken voor het avondeten is de Basilica dei Santi Quattro Coronati. Hierin hangt een heel bijzonder fresco. In de middeleeuwen was er een strijd tussen pausen en wereldlijke heersers. Wereldlijke heersers vonden dat pausen zich alleen met de religieuze wereld moesten bemoeien, maar pausen vonden dat zij niet alleen de baas waren over de religieuze wereld, maar ook over de wereldlijke heersers. Als bewijs dat zij inderdaad de baas waren over de wereldlijke heersers, kwamen zij met een fresco die zij de *Donatio Constantini* noemden. Dit fresco hangt in de Basilica dei Santi Quattro Coronati en het laat het verhaal zien van Constantijn die ziek werd en naar de paus ging voor hulp. De paus genas hem en als dank overhandigde Constantijn hem de kroon van Milaan, dat toen één van de belangrijkste steden van het Romeinse Rijk was. Hiermee gaf Constantijn

de paus eigenlijk de macht over het Romeinse Rijk. Later is er onderzoek gedaan en bleek dat dit verhaal is verzonden door de kerk.

Na het avondeten hebben we nog een wandeling gemaakt langs Piazza Navona, waar drie prachtige fonteinën van Bernini staan, het Pantheon, een tempel gewijd aan alle goden die Romeinse en Griekse architectuur combineert, en de Trevifontein, waar drie stromen samenkomen in één indrukwekkende fontein.